

HET DORDTS PATRICIËRSHUIS

J A A R
V E R S L A G
2 0 2 4

www.dordtpatriciershuis.nl / 078 843 87 46 / info@dordtpatriciershuis.nl

INLEIDING

Het jaar 2024 stond weer bol van de activiteiten. In dit jaarverslag kijken wij terug op de tentoonstelling “Pictura in the Picture” die ons museum heeft georganiseerd ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan van dit genootschap. Daarnaast wordt verslag gedaan van de vele andere activiteiten die hebben plaatsgevonden zoals lezingen, fotoshoots en TV-opnames. Tot slot komen de nieuwe aanwinsten aan de orde die in 2024 aan de collectie konden worden toegevoegd.

TENTOONSTELLING

“Pictura in the picture” (13 maart - 1 november 2024)

In oktober 1774 werd het Teekengenootschap Pictura in Dordrecht opgericht. Het 250-jarig bestaan van de oudste nog werkende kunstenaarsvereniging van het land werd vorig jaar groots gevierd. Omdat de collectie van het Dordts Patriciërshuis voor een groot deel uit tekeningen en schilderijen van leden uit de beginperiode van dit genootschap bestaat organiseerden wij de tentoonstelling “Pictura in the picture”. Ongeveer de helft van de tentoongestelde werken was afkomstig uit de eigen collectie; de andere helft van particuliere bruikleengevers.

Bij de tentoonstelling hebben wij ook een catalogus uitgebracht van de hand van kunsthistoricus Charles Dumas. Deze catalogus, die circa 300 afbeeldingen telt, was ook te koop in het Dordrechts museum en is inmiddels uitverkocht.

OVERIGE ACTIVITEITEN

Taalcursus nieuwe Nederlanders

In 2024 participeerde het Dordts Patriciërshuis in een project met speciale taaltrainingen voor Nieuwe Nederlanders. Tijdens de taallessen, die ze als onderdeel van hun inburgeringsprogramma volgden, maakten ze via de museumcollectie op een laagdrempelige kennis met de taal, cultuur en het erfgoed dat ook voor hen relevant is.

Erfgoedhuis Zuid-Holland startte dit initiatief, dat vormgegeven werd in samenwerking met diverse musea en taalbureaus.

Taxatiedag Vendu Rotterdam

Op 18 april vond er een taxatiedag plaats door de experts van Vendu Rotterdam. Tijdens deze dag konden de bezoekers inzicht krijgen in de waarde van hun kunstwerken, antieke voorwerpen, juwelen, horloges en ander kleingoed. Met hun jarenlange expertise verzorgden de taxateurs niet alleen een vakkundige waardebepaling, maar zorgden ze ook voor een interactief moment waarin men nieuwe inzichten kunt krijgen over hun persoonlijke bezittingen. Dit maakte elke taxatie tot een boeiende ontmoeting, ongeacht de uiteindelijke waarde van het object.

TV-uitzendingen

In juni 2022 was het Dordts Patriciërshuis een week lang gastheer voor de opnames van de TV-serie “De grooten tour van de gebroeders de Witt”. Vanaf september 2024 werd de in opdracht van omroep Max gemaakte serie uitgezonden. In elke aflevering kwam de Maaskamer prominent in beeld. De TV-serie werd zeer goed bekeken; op de foto hieronder gunnen we de lezer graag een kijkje achter de schermen.

Ook de zomerkeuken in de kelder kwam aan bod in de serie. In deze ruimte genoot Huub Stapel van een op 17de eeuwse wijze bereide maaltijd.

Première film “Een huis vol verhalen”

In de kelder van ons museum is sinds 2013 de film “Het ontstaan van het Koninkrijk” (1782 – 1815) te zien. De film “Een huis vol verhalen”, die op 2 oktober 2024 in filmtheater de Witt in première ging, behandelt door de ogen van de drie eerste bewoners van het huis, de opkomst, bloei en val van de Nederlandse Republiek vanaf ongeveer 1600.

Mede gezien het feit dat de eerste bewoner, Jacob Trip, een boerderij bezat in “Nieuw Nederland” komt de unieke historische relatie van ons land met de Verenigde Staten aan bod. Ook de rol van John Adams, het openen van de Amerikaanse ambassade en het afsluiten van een handelsverdrag met de VS in 1782 komt aan de orde.

Na het vertonen van de film verzorgde Amerika-deskundige Michiel Vos een uiterst boeiende lezing waarna het tijd was voor een geanimeerde borrel.

De film duurt evenals de film “Het ontstaan van het Koninkrijk” ongeveer 20 minuten. Beide films zijn te zien in de kelder van ons museum.

Lezingen

In het najaar heeft het Dordts Patriciërshuis een aantal lezingen over diverse historische onderwerpen georganiseerd. Voorafgaand aan de lezing kon onder het genot van een kopje koffie of thee de film “Een huis vol verhalen” worden bekeken. De kelder, met haar zware balken en spannende doorkijkjes biedt de perfecte ambiance om alvast in de stemming te komen voor de lezing. Deze vonden plaats op de zolder waar zich nog steeds de originele droogstokken en diverse dienstbodekamers bevinden.

De eerste lezing werd verzorgd door historisch onderzoeker Ineke Huysman, die werkzaam is bij het Huygens instituut van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen. Zij was mede-initiatiefnemer voor de serie “De grand tour van de gebroeders de Witt”.

COLLECTIE

Eén van onze trouwe donateurs verraste ons met de schenking van twee kapitale kabinetten in (uiteraard) de Lodewijk XVI-stijl. Heel bijzonder is dat sprake is van een paar, met dien verstande dat het ene kabinet aan de onderkant is voorzien van lades en het andere van deuren. De kabinetten hebben een prominente plek gekregen in de twee stijlkamers aan de voorzijde van het pand, het “Groot Salet” en het Kleynder Salet”.

Ondanks het zeer geringe aankoopbudget van het museum konden vorig jaar twee tekeningen worden aangeschaft van de Dordtse kunstenaar Dirk Kuipers (1733-1796). Hij was een leerling van zowel Aert Schouman als Joris Ponse, en ofschoon de invloed van zijn leermeesters valt te bespeuren in een paar door hem getekende landschappen met vogels, kan over het algemeen worden gesteld dat hij een geheel eigen stijl had ontwikkeld. Van zijn hand zijn zowel kamerbehangsels als tekeningen bewaard gebleven. Een fraai voorbeeld van de eerste is een 'kamer in 't rond' met arcadische landschappen uit 1764 in het pand Rapenburg 67 in Leiden.

Enige jaren geleden konden wij een 18de eeuwse “pyramid of glass” verwerven. Een piramide (of toren) van glas bestaat uit een aantal op elkaar gestapelde tazza’s met daarop kleine glazen van verschillende vorm. Een dessert toren met het heldere en glanzende loodglas, de vele kleuren van vruchten en desserts zorgden voor een indrukwekkend effect. Voor zover bekend bevinden zich geen “pyramids of glass” in Nederlandse musea! Het vervult ons dan ook met grote trots dat het Kunstmuseum Den Haag de toren in bruikleen vroeg voor hun expositie “Grand Dessert”, die is samengesteld door gastconservator Janny van der Heijden.

WAARDERING BEZOEKERS

Onze organisatie is trots op de vele positieve “google reviews” en dito reacties in het gastenboek.

Uit deze reacties blijkt dat het aanbod door jong en oud wordt gewaardeerd. Ook de film “Het ontstaan van het Koninkrijk” (1782-1815) wordt met veel interesse bekeken. Nu de film “Een huis vol verhalen” over de voormalige eigenaren van het pand tussen circa 1600 en 1782 gereed is zullen we nog meer dan thans het geval is gaan inzetten op bezoekers die niet alleen in kunst- maar ook in geschiedenis zijn geïnteresseerd.

Ook het aantal volgers op onze social mediakanalen is aanzienlijk toegenomen. Dit heeft ertoe geleid dat het aantal individuele betalende bezoekers gestegen tot circa 6.000.

BESTUUR EN ORGANISATIE

Stichting Het Dordts Patriciërshuis onderschrijft de bepalingen zoals vermeld in de Governance Code Cultuur en past deze toe. In 2024 stonden er geen bestuursmutaties op de agenda.

Naast het bestuur telt het museum enige tientallen enthousiaste vrijwilligers. In het afgelopen jaar hebben zij wederom bergen werk verzet. Zonder de onbezoldigde inzet van bestuur en vrijwilligers zou het museum niet kunnen voortbestaan.

Dordrecht, mei 2025